

with national legislation is important and necessary in the crisis conditions of state survival.

Література:

1. Смітюх Г. Є. Стрілецький В. В. Український менталітет. Мисленне древо : сайт. URL: <http://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Publ/SacralUkraine/Mentality.html> (дата звернення: 15.03.2024).

2. Щербина А. Соціокультурна регуляція у технологіях масової комунікації : монографія. Київ : Академвидав, 2013. 200 с.

3. Огієнко І. (митрополит Іларіон). Рідна мова / упоряд., авт. передмови та коментарів М. С. Тимошик. Київ : Наша культура і наука, 2010. 436 с.

4. Зубков М. Г. Українська мова. 6-те вид., доп. Харків : ВД «Школа», 2009. 512 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-431-3-31>

ETHICAL CHALLENGES IN THE USE OF SOURCES IN SCIENTIFIC PUBLICATIONS: EFFECTIVE STRATEGIES AND RECOMMENDATIONS

ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ У ВИКОРИСТАННІ ДЖЕРЕЛ У НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЯХ: ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Karavayeva T. L.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Foreign Languages for Humanities
Odesa I. I. Mechnikov
National University
Odesa, Ukraine*

Караваєва Т. Л.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
гуманітарних факультетів
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Етичні виклики у використанні джерел у наукових публікаціях є важливою темою, оскільки вони визначають надійність, об'єктивність та академічну добросовісність досліджень. Це питання має велике значення для забезпечення довіри громадськості до результатів наукових досліджень та підтримки високих стандартів наукової чесності. Один з основних етичних викликів полягає у відповідальному та коректному цитуванні джерел. Автори повинні відзначати джерела,

з яких вони взяли інформацію або ідеї, у своїх публікаціях. Така вимога допомагає уникнути плагіату та визначити авторство.

Ефективною стратегією у цьому контексті постає вивчення правил цитування та належне форматування посилань відповідно до вимог наукового журналу або видавництва. Доступний нам корпус англomовних академічних текстів дозволив виокремити такі приклади етичного використання джерел в англomовних наукових публікаціях:

1. Цитата: *"According to Smith (2019), the results of the study indicate a significant correlation between..."*

2. Посилання: *"Several studies (Johnson, 2018; Brown & Lee, 2020) have demonstrated..."*

3. Посилання на попередні дослідження: *"Building upon previous research (Garcia et al., 2017), this study aims to..."*

4. Узагальнене посилання: *"Research in this field (Thompson, 2015; Williams & Jones, 2016) suggests that..."*

5. Відзначення думок інших авторів: *"As noted by Jackson (2021), the methodology used in this study was..."*

6. Повне використання джерела: *"The findings of the study by Roberts and colleagues (2022) support the hypothesis..."*

7. Примітки: *"The author acknowledges the contributions of Smith (2018) in shaping the theoretical framework of this research."*

Наведені приклади демонструють включення інформації про джерела, поважне ставлення до попередніх досліджень та відзначення внеску інших авторів у розвиток наукової галузі.

Науковці зазначають, що колективні авторські роботи повинні коректно визначати внесок кожного автора [1, с. 123]. Важливо визнавати внесок усіх, хто брав участь у процесі дослідження та написання публікації. Чітке визначення порядку авторства може запобігти конфліктам і сприяти збереженню доброчесності. Внесок авторів вербалізується в англomовних дослідженнях таким чином (у прикладах замінено імена авторів порядковими числівниками з етичних міркувань):

– *From here, we see that the first author made a significant contribution to the conceptualization and design of the study – Звідси ми бачимо, що перший автор зробив значний внесок у концептуалізацію та дизайн дослідження.*

– *The second author played a key role in data collection and analysis. – Другий автор відіграв важливу роль у зборі та аналізі даних.*

– *The third author provided valuable insights during the interpretation of results and drafting of the manuscript. – Третій автор надав цінні інсайти під час інтерпретації результатів та підготовки рукопису.*

– *The fourth author contributed expertise in the literature review and critical revision of the article.* – Четвертий автор вніс експертний внесок у літературний огляд та критичний аналіз статті.

– *The fifth author contributed to the methodology section and provided intellectual input throughout the research process.* – П'ятий автор вніс внесок до розділу методології та надавав інтелектуальну підтримку протягом всього дослідницького процесу.

– *The sixth author contributed to the manuscript's revision and final approval for publication.* – Шостий автор зробив внесок у виправлення рукопису та остаточне затвердження для публікації.

– *The seventh author provided assistance in obtaining funding and administrative support for the project.* – Сьомий автор надав допомогу в отриманні фінансування та адміністративну підтримку проекту.

– *The eighth author provided technical assistance and expertise in statistical analysis.* – Восьмий автор забезпечив технічну допомогу та експертність у статистичному аналізі.

– *The ninth author contributed to the development of research instruments and tools used in data collection.* – Дев'ятий автор зробив внесок у розробку дослідницьких інструментів та інструментів, що використовуються для збору даних.

– *The tenth author contributed to the manuscript's formatting and adherence to journal guidelines.* – Десятий автор зробив внесок у форматування рукопису та дотримання вимог журналу.

Необхідно зазначити, що етичним викликом є уникнення перекручування даних чи випадкових помилок у їх інтерпретації. Автори повинні бути обережними та точними у представленні результатів своїх досліджень, а також уникати недбалості у їх аналізі та висновках. Окрім того, важливо дотримуватися принципів конфіденційності та захисту особистих даних при використанні інформації про індивідів у наукових публікаціях. Автори повинні отримати належну згоду на використання такої інформації від осіб, які її надали, та дотримуватися відповідних правил та норм щодо її обробки. Наприклад, у дослідженнях, які використовують персональні дані, автори повинні чітко пояснити, як ці дані були зібрані, та забезпечити анонімність та конфіденційність усіх осіб, які брали участь у дослідженні, що зазначено в Етичних принципах Гельсінської декларації та інших міжнародних стандартах [2].

Отже, етичні виклики у наукових публікаціях є невід'ємною частиною наукового процесу і вимагають уваги та обережності від авторів та дослідників. Дотримання етичних принципів у використанні джерел є важливим для забезпечення довіри громадськості до результатів наукових досліджень і підтримки високих стандартів наукової чесності.

Ефективні стратегії та рекомендації, такі як чітке цитування джерел, уникнення перекручування даних та дотримання конфіденційності, допомагають уникнути етичних порушень та забезпечують якість наукових публікацій.

Література:

1. Allaire S., Deschenaux F. Récits de professeurs d'université à mi-carrière. Si c'était à refaire. Presses de l'Université du Québec. 2022. Volume 30. Number 3. Pp. 1-3.
2. Ethical Principles for Medical Research and Practice. URL: <https://sites.jamanetwork.com/research-ethics/index.html>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-431-3-32>

SEMANTIC DERIVATION OF UKRAINIAN RELIGIOUS VOCABULARY IN MODERN MEDIA TEXTS

СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНИХ МЕДІАТЕКСТАХ

Tsyperdiuk O. D.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department
of Ukrainian Language
Vasyl Stefanyk Precarpathian
National University
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

Ципердюк О. Д.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови
Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

Розвиток у слові кількох значень лінгвісти з погляду різних наукових мовознавчих парадигм називають термінами: *багатозначність (полісемія), вторинна номінація, внутрішньослівна деривація, лексико-семантичний спосіб творення, семантична деривація* тощо.

Ми слідом за мовознавицею А. Ковтун, авторкою монографії про полісемію релігійної лексики, використовуємо термін *семантична деривація*, яким позначаємо «спосіб творення одних значень лексеми від інших, без змін її форми, але зі зміною змісту похідного елемента (порівняно з вихідним), із можливістю похідного елемента набути іншого категорійного значення» [1, с. 95]. Цією самою терміносполукою послуговуються й інші дослідники, розглядаючи «на матеріалі різноструктурних мов» (зокрема й української) «низку актуальних